Ч. 270 | Середа 1 (13) грудня 1893. | Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-6й годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованыи.

Рекламаціи неопечатанû вôльнû вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

20. Засѣданє Палаты пословъ зъ дня 11 грудня 1893.

Президентъ Палаты, Хлюмецкій, выславъ именемъ президіѣ Палаты пословъ телеґраму до президента французского Палаты пословъ, Дінія, въ котрôй высказавъ свôй жаль зъ причины такъ поганого и нелюдского замаху на французскій парляментъ, а заразомъ и радôсть, що не прийшло до бôльшого нещастя.

На вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ ухвалено въ третôмъ читаню законъ о запомогахъ для потерпѣвшихъ въ наслѣдокъ шкôдъ елементарныхъ.

Пос. Пініньскій здававъ справу именемъ комісіѣ правничои зъ проекту утвореня повѣренности (ординаціѣ, фідеікомісу) ґр. Володимира Дѣдушицкого. — Пос. Вашатый заявивъ, що есть зъ засады противникомъ заводженя повѣренностей и зъ тои причины буде голосувати противъ предложеня. Бесѣдникъ доказувавъ, що лѣвиця пôдпирае се предложенє длятого, щобы приподобати ся Полякамъ. Дальше обговорювавъ вôнъ фактъ зъ послѣдного засѣданя, коли то обговорювала ся справа запомогъ для селянъ, а коли то на засѣданю було 70 до 80 пословъ и называвъ поступованє президіѣ суперечнымъ въ реґуляміномъ, критикувавъ предложенє и высказавъ переконанє, що творенє повѣренностей приносить шкоду сѣльскому населеню, а наконецъ поставивъ внесенє, щобы надъ повѣренностію ґр. Дѣдушицкого перейти до порядку дневного.

Віцепрезидентъ Палаты, дръ Катрайнъ вôдперъ рѣшучо закиды пос. Вашатого, мовь бы то президія поступала противъ реґуляміну. — Пос. Абрагамовичъ полемізувавъ зъ выводами Вашатого и перечивъ, мовь бы то творенє повѣренностей мало якій небудь вплывъ на сѣльске населенє. Ґр. Дѣдушицкій подарувавъ краеви реальнôсть вартости 100.000 зр., котра нѣколи навѣть на случай знесеня повѣренности не верне до его родины. Вôдкиненє предложеня не принесе нѣкому хôсна, анѣ людности сѣльскôй анѣ просвѣтѣ. — Пос. Кронаветтеръ заявивъ, що промавлявъ завсѣгды противъ ненарушимого права спадкового, навѣть и противъ повѣренностей селяньскихъ. Пôсля закона будуть покривдженй всѣ члены родины ґр. Вол. Дѣдушицкого зъ выимкою посѣдателѣвъ повѣренности; въ наслѣдокъ того будуть мусѣли покривдженй займати публичнй становища, а тымъ способомъ будуть выпирати т. зв. горожаньско-мѣскій елементъ. — Репрезентантъ правительства, шефъ секціѣ Краль, покликавъ ся на истнуючй законы, котрй въ Австріи признають институцію повѣренностей и заявивъ, що правительство не мае теперь пояснювати свого становища супротивъ засады повѣренностей, лишь зъ огляду на истнуючй законы и економічно-політичнй вôдносины розважити, чи заснованю сеи повѣренности не стоить що на перешкодѣ. Правительство то зробило. Бесѣдникъ зазначивъ, що въ Галичинѣ просторъ всѣхъ повѣренностей выносить ледви оденъ процентъ, отже нерôвно менше, якъ у всѣхъ краяхъ коронныхъ. По полеміцѣ зъ выводами пословъ Вашатого и Кронаветтера, просивъ репрезентантъ правительства Палату, щобы она зô взгляду на великій хосенъ предложеня для Галичины приняла его.

Пос. Екснеръ заявивъ, що яко лібералъ есть противный творению повѣренностей, однакожь способъ, въ якій Вашатый и Кронаветтеръ спротивились сему предложеню не подобаесь ему. Вôнъ хочь и противникъ повѣренностей може супротивъ краю, въ котрôмъ повѣренности выносять лишь оденъ процентъ, промавляти за утворенемъ повѣренности. Бесѣдникъ згадавъ про заснованый ґр. Дѣдушицкимъ величавый музей и заявивъ, що буде голосувати за сею повѣренностію. — Пос. Кронаветтеръ жалувавъ ся на тонъ, въ якôмъ промавлявъ репрезентантъ правительства, а коли сказавъ, що репрезентантъ правительства повиненъ прилично промавляти, завôзвавъ его за то президентъ Палаты до порядку. — Пос. Барвѣньскій заявивъ ся именемъ Русинôвъ въ виду величавого музея заснованого ґр. Дѣдушицкимъ, за предложенемъ. — По промовѣ референта пос. Пініньского ухвалено повѣренность ґр. Вол. Дѣдушицкого въ другôмъ и третôмъ читаню.

Опôсля ухвалено по довшôй дебатѣ рефератъ дра Пєнтака о вчисленю однои части судьѣвъ повѣтовыхъ до семои клясы ранґи. На тôмъ закôнчено засѣданє, а слѣдуюче назначено на нинѣ.

Ухваленє предложенє правительства въ справѣ судьѣвъ повѣтовыхъ постановляе, що часть тыхъ судьѣвъ мае придѣлити ся до семои клясы ранґи зъ постепенною платнею 2.000, 2.200, 2.400 зр. и додаткомъ активальнымъ 280 зр., взглядно 350 зр. Дальше постановляе оно, щобы судьямъ зрôвнанымъ въ той способъ що до ранґи зъ радниками судôвъ краевыхъ, признати зъ уряду также и той титулъ. Посуненй въ той способъ въ ранзѣ судьѣ повѣтовй будуть мати также и ту користь, що вдовицямъ и сиротамъ по нихъ безъ окремого постановленя законного будуть признавати ся поборы, вызначенй для вдôвъ и сиротъ по радникахъ судôвъ краевыхъ, отже пенсія вдовиць буде выносити 420 зр

1)

НЕ ЗАГАСИШЬ ИСКРЫ, ОГОНЬ БУДЕ.

Оповѣданє Льва Толстого.

Живъ на селѣ господарь Иванъ Щербакôвъ. Живъ у гараздѣ; самъ бувъ въ повнôй силѣ, першій на селѣ робôтникъ, и три сыны росли у него: оденъ жонатый, другій женихъ, а третый пôдростокъ, зъ кôньми ѣздивъ и орати зачинавъ. Старуха Иванова була баба розумна и господарна, и сынова вдала ся покôрна та роботяща. Тôлько неробôтника й було въ хатѣ, що оденъ старый батько хорый (вôдъ дыхавицѣ семый рôкъ на печи лежавъ). Всего було у Ивана доволѣ: три конѣ въ лошатемъ, корова зъ телятемъ, пятнайцять овець. Бабы обували, обшивали мужикôвъ и въ поли робили, а мужики господарили. — Хлѣба свого и до нового ставало. Вôвсомъ платили податки и всѣ потребы. Жити бы та жити Иванови зъ дѣтьми. А плôтъ о плôтъ живъ зъ нимъ сусѣдъ, Гаврило Хромый — Гордѣя Иванова сынъ. И завело ся мѣжь нимъ а Иваномъ ворогованє.

Поки старый Гордѣй живъ, и Ивановъ батько господаривъ, жили оба по сусѣдски. Чи треба бабамъ сита або цебрика, чи треба мужикамъ веретє або колесо змѣнити до часу, посылають зъ однои хаты до другои и по сусѣдски помагають одно-другому. Забѣжить теля на городъ, выженуть и тôлько скажуть: „не пускай, у насъ, бачишь, грядки засѣянй“. А то, щобы прятати, та запирати на подвôрю або въ шопѣ, або набрѣхувати одно на другого, то у нихъ нѣколи не водилось.

Такъ жили за старыхъ. А почали господарити молодй — и стало инакше.

Зачало ся все зъ дурницѣ.

У Ивановои сынови почала нести ся курка. Стала молодиця збирати на празникъ яйця. Що дня бувало иде за яйцемъ до шопы до полукôшка. Та налякали, видко, дѣти курку, и она перелетѣла черезъ плôтъ до сусѣда и тамъ знесла яйце. Чуе молодиця, кудкудакае курка, — думае: „теперь нема коли, треба пôдъ празникъ убрати ся, вже я тамъ зайду и возьму“. Пôшла вечеромъ у шопу до полукôшка — нема яйця. Стала молодиця пытати свекра, дѣверя, — чи не брали. „Нѣ, кажуть, не брали“. А Тараско, дѣверь меншій, каже: „твоя чубатенька на подвôрю у сусѣда знесла ся, тамъ кудкудакала и звôдтамъ прилетѣла“. Подивила ся молодиця на свою чубату: сидить разомъ въ когутомъ на бантахъ, вже очи замкнула, спати забрала ся. И спытала бы она еѣ, де знесла яйце, та курка не вôдповѣсть. И пôшла молодиця до сусѣдôвъ. Стрѣчае еѣ старуха:

— Чого тобѣ, молодице, треба?

— Та що, каже, бабуню, моя курка нинѣ до васъ перелетѣла, чи не знесла ся она де у васъ?

— И видомъ не видали. У насъ свои хвалабо давно несуть ся. Мы свои яйця зôбрали, а намъ чужихъ не треба. Мы, молодице, по чужихъ дворахъ не хочемо яйця збирати.

Образила ся молодиця. Сказала непотрѣбне слово, а сусѣдка друге, и стали бабы сварити ся. Ишла Иванова жѣнка зъ водою, такожь причепила ся.... Выскочила Гаврилова господиня, стала сусѣдцѣ докоряти, згадала, що було та й то, чого не було, додала. И пôшла сварня. Всѣ наразъ кричать, кожда хоче вôдразу по два слова вымовити. Та й слова-то самй дурнй. Ты така, ты сяка, ты злодѣйка, ты вѣдьма, ты и старого свекра голодомъ моришь, ты остатна!

— А ты менѣ велика господиня, сѣмь днѣвъ хаты не мела, а сито мое подерла. Та й коромесло се у тебе наше, давай коромесло!

Хопили ся за коромесло, воды вылляли, хустки позрывали собѣ зъ головъ, стали бити ся. Надъѣхавъ зъ поля Гаврило, вступивъ ся за свою бабу. Выскочивъ Иванъ зъ сыномъ, прибѣгъ до купы. Иванъ хлопъ здоровъ, порозкидавъ всѣхъ. Гаврилови вырвавъ жмутъ бороды. Збѣгъ ся нарôдъ, насилу рознили ихъ.

Зъ того почало ся.

Завинувъ Гаврило свôй жмутъ бороды въ паперъ и поѣхавъ у волостне скаржити.

рôчно, а додатокъ на выховане для кождои сироты 84 зр.

Замахъ на французскій парляментъ.

Про замахъ на французскій парляментъ наспѣли теперь точнѣйшѣ вѣсти. Бомба выбухла якъ разъ въ тôй хвили, коли пос. Мірманъ скôнчивши бесѣду въ оборонѣ свого мандату, сходивъ зъ трибуны. Президентъ палаты, Діпій, не стративъ однакожь холодкои крови, лишь грôмкимъ голосомъ вôдозвавъ ся: „Мои панове! Прошу дуже, щобы всѣ посѣдали. Нехай нѣхто не рушає ся зъ свого мѣсця. Квесторы нехай сповняють свою службу. Засѣдане тревае дальше. Такѣ замахи не зможуть зробити заколоту въ палатѣ. Заквестіоновано повагу републики и парляменту. Будемо радити дальше, а бюро буде сповняти свою службу поза салею. Лишь трохи холодкои крови, мои панове!“ По сихъ словахъ зробивъ ся ладъ въ палатѣ и выбôръ Мірмана затверджено 326 голосами противъ 133. Вôдтакъ промовивъ президентъ міністрôвъ Казиміръ Періє: „Дякую палатѣ, що послухала слôвъ президента и радила дальше. Палата сповнила свôй обовязокъ, а правительство сповнить свôй, примѣнюючи законъ для охороны суспôльности“. Роздали ся грôмкѣ оплески. Наразъ оденъ зъ пословъ вôдозвавъ ся: Лѣвиця не плеще! Пос. Журдъ: То клевета! По сѣмъ заявивъ Діпій, що засѣдане закрывае. Коли вôдтакъ Діпій выходивъ зъ Палаты, повитали єго послы всѣлякихъ партій и дневникарѣ грôмкими окликами: Най жие! а Діпій вôдповѣвъ: Най жие република!

Тымчасомъ урядники квестуры замкнули всѣ дверѣ парляменту и ажь теперь можна было побачити, якого нещастя бомба наробила. Найтяжше покалѣчило посла Леміра, християньского соціяліста; послови Леклешъ урвало ухо; Діпія скалѣчило легко въ чоло. На ґалеріи было найбôльше покалѣченыхъ женщинъ. Якусь Вѣденку скалѣчило тяжко въ чоло, иншимъ поурывало пальцѣ вôдъ рукъ а одну скалѣчило въ колѣно. Румуньского полковника Нествіля скалѣчило въ шию и въ руку. Якомусь поручникови вôдъ ґвардіѣ урвавъ кусень бомбы два пальцѣ. Покалѣчило такожь ґенерала Більота. Самого злочинця Веляна покалѣчило въ обѣ руки, въ ногу, и розôрвало ему нôсъ зъ горы въ долину. Число покалѣченыхъ подають французскѣ ґазеты на 80 до 100. Зъ арештованыхъ въ суботу въ парляментѣ 25 осôбъ выпущено всѣхъ крôмъ 4 на волю. Арештовано такожь анархіста Когена, котрый мае бути выдаленый зъ Франціѣ.

На вчерашнôмъ засѣданю палаты явили ся послы майже въ комплетѣ. Въ льожахъ дипльоматôвъ были амбасадоры нѣмецкій и французскій. Контроля при входѣ на ґалеріи была дуже строга. На початку засѣданя подякувавъ президентъ Діпій квесторамъ, лѣкарямъ, службѣ, словомъ всѣмъ, що вôдзначили ся при ратунку, а пос. Марі вôдозвавъ ся: „Лишь о однôмъ забули вы, пане президенте, о собѣ самôмъ“. — Ся замѣтка стала ся причиною грôмкои оваціѣ для президента. — По сѣмъ выступивъ президентъ міністрôвъ Періє и предложивъ чотири внесеня вымѣренѣ противъ анархістôвъ, а ухваленѣ на радѣ міністрôвъ. Перше зъ тыхъ внесень вôдносить ся до прасы и постанавляе, що мають бути каранѣ и тѣ, що посередно або безпосередне намавляють; друге внесене постанавляе, що анархісты мають бути каранѣ за належане до товариствъ; трете каже, що мають бути каранѣ тѣ, що переховують у себе матеріи выбуховѣ, або такѣ предметы, зъ котрыхъ можна выробляти матеріи выбуховѣ, а наконець четверте жадае пôдвысшеня кредиту на поліціи на провінціи о 820.000 франкôвъ.

Переглядъ політичный.

Пôдчасъ нарадъ въ Палатѣ пословъ надъ розпорядженями вынимковыми мають промавляти зô стороны правительства лишь мін. Бакегемъ, позаякъ ґр. Шенборнъ есть все ще недужій. Зачувати, що й въ нашôмъ парляментѣ мають бути заведенѣ надзвычайнѣ средства осторожности, щобы не допустити до подôбного замаху, якъ въ Парижи.

Міністеръ фінансôвъ Пленеръ мае вставити до буджету додатокъ на дорожню для урядникôвъ 9, 10 и 11 ранґи въ сумѣ 10 зр. мѣсячно, платный вже вôдъ 1 сѣчня.

Extrapost подае вѣсть о нѣбы то намѣренôмъ зарученю Найдост. Архікн. Франца Фердинанда зъ доньскою царя россійского Ксеніею. Загально говорять, що вѣсть та обчислена лишь на выкликане сензаціѣ.

Зъ Берлина доносять, що купець Фрідлендеръ при ул. Вільгельма одержавъ вчера по полудни якусь посылку зъ почты въ видѣ звитку паперу, а коли єго отворивъ, настала експльозія. Учительку домашну и 4-лѣтного сынка Фрідлендера покалѣчило при тôмъ въ очи и въ голову. Поліція сконстатувала, що въ папери была завинена бляшанна коробка зъ порохомъ до стрѣляня. Хто надавъ ту пачку, доси не звѣстно.

Здае ся, що анархістъ Велянъ мавъ ще двохъ приятелѣвъ, зъ котрыми стоявъ въ тѣснѣйшôй звязи. До нихъ належавъ мабуть такожь брюксельскій анархістъ Когенъ, котрого арештовано. При ревізіи у Когена найдено мѣдянѣ руры, богато матеріялу выбухового и множество анархістичныхъ брошуръ зъ цѣлого свѣта.

Новинки

Львôвъ дня 12 грудня.

— **Погорѣлцямъ громады Козлôвъ** въ повѣтѣ Камѣнки Струмиловои удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 300 зр. запомоги.

— **Перенесеня.** Практиканты почтовѣ: Рудольфъ Войцѣцкій перенесеный зъ Перемышля и Фердинандъ Люстґартенъ зô Снятина до Скалы.

— **Выбôръ презеса Рады повѣтовои въ Стрыю** ґр Кароля Дѣдушицкого потвердивъ Є. Вел. Цѣсарь.

— **Сто посадъ стражникôвъ скарбовыхъ** есть до обсады въ корпусѣ галицкои стражи скарбовои.

— **Змѣна властителѣвъ.** Добра Корне въ повѣтѣ равскôмъ купивъ Мавро Мохнацкій

— **Змѣна територіяльна.** Wiener Ztg. оголошуе, що громада Залѣсе вылучена зъ округа судового Потôкъ Золотый и придѣлена до округа Монастириска.

— **Зъ вечерниць** устроеныхъ минувшои недѣлѣ въ комнатахъ рускихъ товариствъ принѣсъ буфетъ, уряджений заходомъ „Клюбу Русинокъ“, 50 зр на будову руско-народного театру. Якъ бачимо, по при хорошу сердечну забаву ще й дохôдъ хорошій!

На будову руского театру на руки старосты въ Лимановѣ п. Волошиньского зложили мѣсцевѣ урядники 14 зр. — Кн. Володиславъ Сапѣга зъ Красичина 50 зр. — О. Туркевичь зъ Поникны вел. 2 зр. — О. Сенишинъ зъ Берездовець 1 зр. — На руки п. Гроблевского нотаря въ Винникахъ зложили рôжнѣ панове разомъ 11 зр — На руки п. Лясовского нотаря въ Балигородѣ зложили пп. Чвартацкій начальникъ суду 2 зр. Невяньскій адъюнктъ судовый 2 зр., Лясовскій нотарь 2 зр., кс. Пельчарь 50 кр., зô складокъ 1 зр. 60 кр., п. Струцъ и Рідель 60 кр.; разомъ 8 зр. 70 кр. — На руки п. Адама Витвицкого секретаря мѣского въ Долинѣ зложено на весѣлю п. Алиськевича зъ пною Ольгою, сестрою п. Витвицкого 17 зр. 90 кр. — Тутъ треба звернути увагу, що п. Витвицкій вже по третій разъ при кождой нагодѣ занявъ ся складками на будову театру, за що комітетъ складае ему сердечну подяку, якъ не менше и всѣмъ высше наведенымъ Вп. жертвувателямъ.

— Я, каже, не на то годувавъ єѣ, значить бороду, абы менѣ навѣдженый Ванька обрывавъ.

А жѣнка єго передъ сусѣдками хвалить ся, що Ивана теперь засудять, на Сибѣръ пôшлють. И пôшла вражда.

Уговорювавъ ихъ зъ печи старый ще зъ першого дня, та молодѣ не послухали. Казавъ вôнъ имъ:

— Дурне вы, дѣти, творите и зъ дурницѣ сварку завели. А тожь подумайте, все у васъ повстало черезъ яйце. Забрали дѣти яйце, ну, Богъ зъ нимъ: зъ одного яйця не велика-жь користь. У Бога для всѣхъ стане. Ну, непотрѣбне слово сказала, а ты єго поправъ, научи, якъ лучше сказати. А побили ся троха — нехай, всѣ люде грѣшнѣ. И такъ бувае на свѣтѣ. Ну, то пôдьте, перепросѣть тя, тай конець всьому. А не погодитесь — гôрше буде.

Не послухали молодѣ старого, думали, що все старый не до ладу каже, а тôлько такъ собѣ по старечому воркотить.

Не покоривъ ся Иванъ сусѣдови.

— Я, каже, не рвавъ ему бороды, вôнъ собѣ самъ єѣ выщипавъ, а єго сынъ менѣ петельки обôрвавъ и всю рубашку на менѣ. Отъ дивѣть ся!

И поѣхавъ Иванъ судити ся. Судили ся они и въ мирового и въ волостного. Поки судили ся — пропавъ у Гаврила скворень зъ воза. Вчепили ся Гавриловѣ бабы Иванового сына за тôй скворень.

— Мы, каже, бачили, якъ вôнъ въ ночи попри вôкно йшовъ до воза, а кума казали, вôнъ заходивъ до коршмы и тамъ шинкареви хотѣвъ скворень продати.

И знову стали судити ся. А дома, що день сварка, або й бійка. И дѣти бють ся, вôдъ старшихъ учать ся, а бабы зôйдуть ся на рѣчцѣ, не тôлько праниками плещуть, кôлько языками цокочуть, а все на лихо.

Спершу сварили ся мужики мѣжь собою, а потôмъ и справдѣ: що тôлько лежало на пôдорудю, стали забирати. И такъ и бабъ и дѣтей привчили. И было имъ щоразъ тяжше и тяжше жити. Судили ся Иванъ Щербаковъ и Гаврило Хромый и на сходинахъ, и у волостнôмъ, и у мирового, такъ що й судямъ всѣмъ надоѣли. То Гаврило наведе кару на Ивана, або до гарешту єго засадить, то Иванъ Гаврила такъ само. И чимъ бôльше оденъ другому робить пакости, тымъ бôльше лютивъ ся. Собаки схоплять ся: чимъ бôльше деруть ся, тымъ бôльше казять ся. Собаку зъ заду бють, а она думае, що то єѣ друга кусае, и ще гôрше гарчить. Такъ и тѣ селяне, — поѣдуть судити ся, ихъ покарають, того, або другого грôшми або гарештомъ, и за те все серце ярить ся въ одного на другого. „Почекай, каже, я тобѣ за все вôдплачу ся!“ И тягло ся то у нихъ шѣсть лѣтъ. Тôлько старый батько на печи все одно казавъ. Начне, бувало, вговорювати:

— Що вы, дѣти, робите? Киньте вы тѣ сварнѣ, до роботы берѣть ся, а на людей не гнѣвайтесь, лучше буде. А чимъ бôльше вы гнѣваете ся, тымъ гôрше.

Не слухають старого.

На семôмъ роцѣ склала ся знову така притичина, що на весѣлю стала сынова Иванова Гаврила при народѣ ганьбити, стала ему публику робити, що вôнъ, каже, конѣ вкравъ. Гаврило бувъ пяный, не вдержавъ свого серця, ударивъ бабу и потовкъ такъ, що она тыждень лежала, а баба была при надѣѣ. Зрадувавъ ся Иванъ, поѣхавъ зô скаргою до судѣ. „Теперь, каже, догоджу я сусѣдови, пôде певно на Сибѣръ“. Та знову не повела ся Иванова справа. Не принявъ судя скарги. Казавъ оглянути бабу: баба встала здорова, знаковъ нема! Поѣхавъ Иванъ до мирового и тôй переславъ скаргу у волостный судъ. Почавъ Иванъ заходити ся у волости, писареви и старшинѣ поставивъ пôвъ ведра солодкои горѣвки, и выставравъ ся, що Гаврила засудили высѣчи розками по спинѣ. Прочитали Гаврилови на судѣ засудъ.

Читае писарь: судъ постановивъ покарати господаря Гаврила Гордѣєва 20 ударами рôзокъ при волостнôй управѣ. Слухае й Иванъ засуду и дивить ся на Гаврила — що вôнъ на то?

— **Въ Добрôвлянахъ** вôдбуло ся дня 3 с. м. вôдкрыте читальнѣ. По побореню трудностей мѣсцевыхъ удало ся невтомому та енерґічному труженикови ч. Платонови Чапельскому довести зачате нимъ дѣло до кôнця. Около годины 3-ои по полудни зôбралась на певно сотна людей, мѣжъ тымъ дѣвчата и молодцѣ въ хатѣ, въ сѣнехъ и на подвôрю ч. Яця Яворского, котрый вôдступивъ на цѣль читальнѣ свою хату. Впов. М. Билиньскій, мѣсцевый учитель, повитавъ зôбраныхъ щирою патріотичною промовою. Въ ядреныхъ словахъ, зъ правдивымъ перенятемъ тою тамъ важною хвилею, схарактеризувавъ бесѣдникъ вôдродженє Русинôвъ по дарованю панщины, выказавъ конечность закладания читалень „Просвѣты“ а на закôнченє внѣсъ многолѣтє Найяснѣйшому Монархови, котрû зôбранû грôмко вôдспѣвали. По выборѣ и уконституованю выдѣлу наступивъ вôдчитъ В. Ратальского „Про историчный розвôй, упадокъ и вôдродженє руского народу“. Прелеґентъ начеркнувъ историчне житє Русинôвъ вôдъ найдавнѣйшихъ до теперѣшныхъ часôвъ, выказавъ конечность просвѣты хлѣборобôвъ и заохотивъ до громадно-трудолюбивого житя, пôдносячи вагу закладаня читалень. По вôдчитѣ наступили декламацѣ парубка и дѣвчины, котрû удались дуже добре. — Годить ся зазначити, що мѣсцевый почтмайстеръ п. Яковъ Букала, Полякъ, прибувъ на вôдкрытє читальнѣ и въ теплыхъ словахъ пôднѣсъ конечнôсть згоды Русинôвъ въ Поляками. За щирôсть п. Букалы выбрано его до выдѣлу. Въ часѣ перервъ хоръ пôдъ проводомъ ч. Н. Берегуляка вôдспѣвувавъ рускû пѣснѣ. Щира, невымушена, забава перетяглась до пôзна въ нôчь, а коли на закôнченє промовивъ В. Ратальскій, загрѣваючи зôбраныхъ до вытревалости та щобъ не зневохочувались хвилевыми перешкодами, закôнчивъ словами: „Ще не вмерла Украина“, большôсть селянъ зъ повагою вôдспѣвала гимнъ народный.

— **Копальня угля въ Мышинѣ** коло Коломыѣ, власнôсть п. Стан. Щепановского, розширила ся сими днями. Дня 4 грудня посвящено тамъ новый закôпъ пôдъ назвою „Варвара“.

— **Холера.** Дня 9 и 10 с. м. не було нового выпадку на холеру. Въ Залôзцяхъ выздоровѣла одна особа. Лѣчить ся ще семеро

— **Пригода на зелѣзници.** На шляху межи Красным а Ожидовомъ кондукторъ Рубинъ Бернеръ отвиравъ дверѣ при однôмъ возѣ и притôмъ упавъ въ дошки на шляхъ. Потовкъ собѣ лише правый локоть, але нѣчо ему гôршого не стало ся. — Въ Бориславѣ пôдчасъ пересуваня ваґонôвъ сполоханû конѣ приперли возъ до машины зелѣзницѣ такъ несподѣвано, що жидъ Хаскель Розенъ, котрый попавъ ся въ ту матню, добре потовкъ ся. — Коло громады Левчôвки въ ночи засягнула машина неосторожного робôтника Яцка Пидру, поторощила ему ногу и зранила голову.

— **Палѣйка.** Є рôжнû хоробы ума. Кажуть, що не всѣ злодѣѣ крадуть на то, абы мати зыскъ, только крадуть, бо такъ имъ ихъ дурный розумъ каже. Таку хоробу называють манією злодѣйства. Такъ само и палѣѣ, не всѣ пôдкладають огонь зъ помсты, або якои иншои причины. Є и такû, що пôдпалюють людей, бо имъ се подобає ся. Здає ся, така хора на умѣ була палѣйка Ганна Иванчукъ у Попѣльникахъ въ снятиньскôмъ повѣтѣ. У тôмъ селѣ торôкъ и сего року було 13 то бôльшихъ то меншихъ огнѣвъ, котрû наробили шкоды на 2100 зр. Всѣ люде казали, що то певно хтось пôдпалює. Жандармерія слѣдила довго, поки не выслѣдила, що то таки Ганна Иванчукъ пôдпалює. Всѣ огнѣ були нею пôдложенû. Єѣ вôддали до снятиньского суду.

— **Смерть на весѣлю.** Дня 16 листопада с. р. Марія Дитень у Мисанци въ старомѣскôмъ повѣтѣ справляла весѣлє. Мѣжь гостями бувъ и оденъ господарь мшанецкій. Засѣдаючи вечеру, наразъ упавъ на землю неживый. Куснемъ мяса задавивъ ся и не могли вже его вôдратувати. Такожь незвычайна смерть! Гостямъ весѣльнымъ було, розумѣє ся, дуже прикро по такôй пригодѣ.

— **Огнѣ.** Въ Пôдгорцяхъ згорѣли стайнѣ барона Бруницкого; въ Любѣнцяхъ загорода Маріѣ Олѣйнички, котра обезпечила ся на 1000 зр; въ Мыкетинцяхъ дестилярня нафты, вартости 2000 зр., не обезпечена; а въ Синевôдску выжнôмъ загорода Василя Струганика, причѣмъ въ огни згинувъ 11 лѣтный хлопець Иванъ Масный, шваґеръ Василя.

— **Нещаснû пригоды.** Жѣнка Петра Богатчука зъ Зебранôвки у снятиньскôмъ повѣтѣ вертала 21 м. м. зъ 7-мѣсячною дитиною вôдъ своихъ родичѣвъ у Кобыкахъ, змылила брôдъ въ Прутѣ, трафила на глубину, вôзъ вывернувъ ся, дорослû выратували ся, а дитина утопила ся. — Почтарь Петро Куриликъ зъ Смôльницѣ коло Старого мѣста вѣзъ дня 26 м. м. почту до Хирова. На гостинци межи Шуминою а Березовомъ захопила его буря и вывернула почтовû сани, котрû такъ сильно придавили почтаря, що той на мѣсци погибъ. На другій день ишовъ жандармъ тамтуды, заставъ конѣ и сани, и почтаря неживого и поѣхавъ зъ нимъ до Хирова. Тамъ на почтѣ переконали ся, що нѣхто не нарушивъ почты на саняхъ. — Въ Пôдгайчикахъ засыпала земля Катерину Макаръ, котра копала глину на пасовиску. Єѣ выдобули зъ ямы неживу. — Въ Ярославѣ вôдъ чаду померла Ройза Марґуліесъ, а єѣ чоловѣка ледви выратували. — Въ Коровинцѣ въ теребовельскôмъ повѣтѣ 62 лѣтный зарôбникъ Микола Чорный вертавъ темнои ночи зъ млына до дому, упавъ на лотоки въ ставѣ и забивъ ся на смерть. Вôнъ бувъ приглуховатый и не бачивъ добре.

— **Непотрѣбна цѣкавôсть.** Дня 29 падолиста с. р. муляръ Казимиръ Фулавка направлявъ пѣчь у хатѣ Дмитра Бернацкого въ Заставцяхъ коло Голгôчь въ пôдгаєцкôмъ повѣтѣ. Забираючи ся до роботы, побачивъ за печею стрѣльбу; зъ цѣкавости знявъ єѣ зо стѣны, натягнувъ курки, а що кабзлѣ були повниманû, то спустивъ курки неосторожно, скоро, такъ що набôй выстрѣливъ и трафивъ въ саму голову жѣнку господаря Юстину, що стояла напротивъ него. Она померла вôдразу.

— **Убійство.** На ґрунтахъ барона Ф. Ромашкана въ Креховцяхъ найшли заробки Мих. Савчакъ и Микола Петровъ тѣло якогось незнаного чоловѣка, котрого певно хтось убивъ. Лежавъ въ однôй сорочцѣ.

— **Неосторожнôсть зъ нафтою.** Марія Байдакъ господиня зъ Сидорова въ гусятиньскôмъ повѣтѣ, була на стôлько неоглядна, що фляшку зъ нафтою поставила въ пѣчь. Забувши о тôмъ, дня 4 с. м. запалила въ тôй печи. Вже огонь добре розгорѣвъ ся, коли она пригадала собѣ, що фляшка зъ нафтою стоить коло огню. Схопила она єѣ чимскорше въ руки, та ще зъ печи не вынята, якъ нафта выбухла и облляла рукавъ єѣ та одѣжь, котра заразъ заняла ся. Зъ крикомъ выбѣгла она на улицю и тамъ сусѣды, що збѣгли ся на той крикъ, загасили на нѣй огонь. Але мимо того нещасна Марія Байдакъ такъ попарила ся, що була велика обава о єѣ житє. Не знаємо, чи подужала она до нинѣшного дня, а 4 грудня не було надѣѣ на то.

— **Цѣкаве для піяковъ.** Въ ночи зъ 20 на 21 падолиста Яцко Чорный, сынъ его Василь и зять Федько Панечко вертали зъ весѣля зъ Рудокъ до Пискоровиць въ Ярославщинѣ. На весѣлю, розумѣє ся, выпили по надъ мѣру, а се ихъ по дорозѣ такъ розъохотило, що хочь якû собѣ своики були, а посварили ся, якъ чужû. Прийшло ся имъ переходити рѣчку Бѣлку. Батько каже: „Не пôду зъ вами“. — А коли вы, тату, не хочете зъ нами ити — каже сынъ и зять — то мы й безъ васъ трафимо до дому. И лишили пяного батька на дорозѣ, а самû пôшли до дому. Встають они рано, нема батька, не прийшовъ ще; чекають день, ба й другій и третій — якъ нема такъ нема. Ажь за тыждень найшли его въ рѣцѣ Бѣлцѣ утопленого. Мабуть зъ пяна самъ утопивъ ся. Отсе оденъ цѣкавый прикладъ для тыхъ, котрû думають, що коли весѣлє, то треба конче впити ся. Другій прикладъ подôбный: Въ Збѣжу на Мазурахъ найдено двѣ замерзлû жѣнки на поли. Люде бачили за дня, якъ они безъ памяти запитû ишли въ купѣ. Разомъ пили, разомъ вмерли. — Въ Устю сольнôмъ на поли замерзла Вікторія Прибило зъ Барчкова, котра була пяна. — Н. Попель зъ Тяжковичъ, знаный пияниця, замерзъ на поли въ громадѣ Бугаю и тамъ его найшли.

— **Зъ Буковины.** Въ Городнику селянка Варвара Горукъ 5 с. м. зварила на вечеру грибôвъ, котрû були ѣдовитû. По кôлькохъ годинахъ померла она и єѣ двоє дѣтей. — Въ Чагорѣ селянинъ Константинъ Кляйнъ поклавъ ся спати зъ запаленою люлькою въ устахъ и такъ заснувъ. Люлька выпала ему зъ устъ [illegible] нои запалило ся лôжко. Въ огни попѣкъ ся Кляйнъ такъ сильно, що за кôлька годинъ померъ.

ТЕЛЕГРАМЫ

Прага 12 грудня. Заступникомъ посадника (бурмістра) мѣста Праги выбраный Молодочехъ Подліпный 73 голосами на 80 вôдданыхъ голосôвъ.

Берлинъ 12 грудня. Парляментъ ухвалилъ въ третôмъ читаню розпорядженє правительства въ справѣ додатку мытового супротивъ Россіѣ и угоду въ справѣ значкôвъ фабричныхъ зъ Сербією.

Дрездно 12 грудня. Королева саска занедужала легко на инфлюенцу.

Палєрмо 12 грудня. Въ громадѣ Джардінелльо выбухли поважнû розрухи противъ рады громадскои. Демонстранты, мѣжь ними богато робôтникôвъ, впали до ратуша и знищили архівъ, а коли зъ Монтелепре надôйшовъ вôддѣлъ войска, звернулись они зъ зброєю въ руцѣ противъ него. Войско почало тогды стрѣляти и убило на мѣсци 8 людей а 14 покалѣчило. Коли опѣсля войско вôдôйшло, убили демонстранты слугу громадску и его жѣнку вôдрубавши имъ головы.

Выслухавши, Гаврило поблѣдъ якъ полотно, обернувъ ся, выйшовъ въ сѣни. Выйшовъ зъ нимъ Иванъ, хотѣвъ до коней, та и почувъ,— каже Гаврило:

— Добре, каже, вôнъ мою спину высѣче, она менѣ запалить ся, та тôлько щобы у него що бôльше не запалило ся.

Почувъ тû слова Иванъ, сейчасъ вернувъ до судѣвъ:

— Судѣ справедливû! Вôнъ каже, що пôдпалить мене! Спытайте, при свѣдкахъ сказавъ то.

Закликали Гаврила:

— Правда, що ты таке казавъ?

— Я нѣчого не казавъ. Сѣчѣть мене, коли ваша власть. Видко, менѣ одному за мою правду терпѣти треба, а ему все можна.

Хотѣвъ Гаврило ще щось сказати, та затрясли ся у него и губы и щоки. И вôдвернувъ ся до стѣны. Налякали ся навѣть судѣ, дивлячись на Гаврила. „Кобы, думають, справдѣ не хотѣвъ якого лиха заподѣяти своему сусѣдови або собѣ.

И почавъ старый судя говорити:

— А отъ що, братя: погодѣть ся вы мѣжь собою. Ты, брате Гавриле, хиба ты гарно зробивъ — бабу при надѣ ударивъ? Добре, що Богъ давъ, и нѣчо ѣй не стало ся, а то якій бы ты грѣхъ зробивъ! Хиба то гарно! Ты покорись и поклони ся ему. А вôнъ тобѣ простить. Мы той засудъ перепишемъ.

Почувъ то писарь и каже:

— Годѣ, бо на пôдставѣ параґрафу 117-того не було миролюбивои згоды, а було тôлько рѣшенє суда и его треба выконати.

Але судя не послухавъ писаря.

— Вкуси ся, каже, въ языкъ! Першій параґрафъ, брате, такій: треба памятати на Бога, а Богъ казавъ помирити ся.

И зачавъ судя знову вговорювати мужикôвъ, та не вговоривъ. Не хотѣвъ его Гаврило слухати.

— Менѣ, каже, пятьдесять лѣтъ безъ одного, у мене сынъ жонатый, и зъ роду мене нѣхто не бивъ, а теперь мене навѣдженый Ванька пôдъ рôзки привѣвъ, то я ще ему поклонись! Ну, най буде.... попамятає мене и Ванька!

Затремтѣвъ знову голосъ у Гаврила. Не мôгъ вже бôльше говорити. Обернувъ ся и выйшовъ.

(Дальше буде).

За редакцію вôдповѣдає **Адамъ Креховецкій**.

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Ґазеты Львôвской" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

С. Спітцеръ у Вѣдни

поручае

Товары камѣннѝ и шамотовѝ.

Плиты бѣлѝ и кольоровѝ. — Насады коминковѝ. Комплетнѝ урядженя для стаенъ и оборъ.

На жадане высылаемо катальоґи

заступники для **Галичины** и **Буковины**

Ґамель и Файґель

у ЛЬВОВѢ, улиця Коперніка число 21.

---

139 **Посылки.**

На цѣлу Галичину и Буковину выконую—вôдъ 1 клґр. почта франко — а то правдивои ароматичнои гербаты.

CONGO, добра, сильно натягаюча за . . . $^1/_2$ кл. 1·40
MONING, родинна, знаменита въ смаку „ „ 1·60
KAYSOW, добôрна, въ цвѣтомъ melango „ „ 1 80
SUCHANG, знаменита „ „ 2 —
„ найлучша, ароматична . „ „ 2 0
ПОПОВА ориг. въ Москвы ч. 1. за фунтъ „ „ 2·10
ПОПОВА ориг въ Москвы ч. 2 за фунтъ „ „ 2 65
ПОПОВА ориг. въ Москвы ч 3. за фунтъ „ „ 3·35

Также высѣвки власного выробу по 1·40, 1 60, 1·80, и найлучшѝ 2 20 за $^1/_2$ клґр.

Новыстѝ гатунки совѣстно поручае звѣстный выключный и головный складъ правдивыхъ гиньско-россійскихъ гербатъ

Адольфъ Зінґеръ, Львôвъ
ул. Сикстуска . 17.

Добродѣйство для хорыхъ

Карпацкѝ зела

по 20 кр.

дуже скуточнѝ противъ **катарôвъ, кашлѣвъ, хрипки, хоробъ легкихъ** и т. д Кождый хто пробувавъ, не може досыть нахвалити ся знаменитого успѣху моихъ **правдивыхъ зелъ.** Остерѣгаю, що фалшивѝ зела не мають мого назвиска. Славный бальсамъ на вôдмороженe.

Аптика **СИДОРОВИЧА** въ Коломыѣ.

Карпацкѝ зела суть для мене одинокимъ лѣкомъ и т. д.

F. Longchamps. Megyes (Семигородъ)

Вашѝ зела дуже скуточнѝ.

Иваницкій почтмайстеръ Цуцилôвъ

Ihr. Karpathenthee wirkt vorzüglich.

Jos. Richter Wien Herrengasse 18.

Вашѝ зела вылѣчили мене зовсѣмъ.

Кароль Вальдеръ, Львôвъ ул Гетьманьска.

128

Скрипки
Фортепяны
Пяніна
Гармонія
Арістоны
Метрономы
Цитры и тп.

Складъ и выпожичальня Цѣны якъ найнизшѝ, за готôвку значный рабатъ. Множество **листôвъ зъ подякою** за доставленѝ добрѝ, а лешеяѝ инструменты. **Желѣзнѝ касы огнетревалѝ** славнои фабр **Wies** ого нивше цѣнъ фабричныхъ. **Прасы до копіованя.**

А. СИДОРОВИЧЬ въ Коломыѣ.

ПРИГОТОВЛЕНЕ

на

ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ

и до принятя въ

Ц. И К. ВОЙСКОВѝ ШКОЛЫ

почмнае ся въ приватнои войсковôй приспособляючôи школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф въ ц и к. Академіи вôдъ жені и корпусѣ вôдъ мінъ и пр

Проґрамы даромъ.

АЛЬБИНЪ КРАЄВСКІЙ
Вѣдень

IV. Wiedener Hauptstrasse 51.

Першій народный дôмъ комісовый и предприємство посылкове поручае и достарчае

!!!ВСЬО!!!

чого лише хто схоче и що въ объемъ торговлѣ и промыслу входить.

Цѣнники на жадане высылае gratis. 120

Бюро оголошень и дневниковъ

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневникôвъ

по цѣнахъ ориґінальныхъ.

С. Кельсенъ у Вѣдни

поручае

Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетовѝ. — Каналовѝ насады зъ патентовымъ замкненемъ.—Збôрники на воду.— Комплетнѝ урядженя купелевѝ. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ также руры лянѝ и кованѝ. — Помпы, фонтаны и и всякѝ арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ

Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане высылае ся катальоґи.

Поручае ся 9

торговлю винъ **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА** у Львовѣ.

З друкарні В. Лозинського . . . . . .